

Ariile protejate și conservarea biodiversității

de *Emă Sosnovschi*

Unele dintre acțiunile îngrijorătoare ale schimbărilor climatice abordate la Bruxelles, în vederea finalizării studiului intitulat Schimbări Climatice 2007: Impacturi, adaptare și vulnerabilitate, studiu ce prevede urmările catastrofale ale încălzirii globale, sunt cele care se referă la impactul schimbărilor asupra biodiversității.

Biodiversitatea reprezintă întreaga gamă a modalităților prin care se manifestă viața, cu toate formele ei de existență și de asociere – variabilitatea genetică a indivizilor, diversitatea speciilor prin asociațiile de organisme și diversitatea ecosistemelor.

Preocupările actuale pentru stoparea distrugerii biodiversității sunt justificate de rata ridicată, fără precedent, cu care aceasta este pierdută, fiind într-un real pericol de dispariție categorii întregi de compartimente ale sale. Dispar categorii întregi de ecosisteme, fără a se putea determina interacțiunile dintre componentele lor care să permită menținerea calității vieții pe Pământ. Speciile care supraviețuiesc suferă o reducere a variabilității genetice, distrugerea componentelor biodiversității reducând opțiunile viitoare ale umanității și amenințând posibilitatea comunității societății umane. Biodiversitatea generează pe de o parte bunuri și asigură servicii în cadrul sistemului socio-economic uman, iar pe de altă parte menține procesele ecologice la nivel local, regional și global. Astăzi, informațiile tot mai multe privind căile de deteriorare ale acestora confirmă existența unei crize globale.

Din nefericire, în prezent termenul biodiversitatea a ajuns să reprezinte ceea ce avem și suntem pe cale să pierdem, un simbol al unei lumi în sânul căreia au evoluat cultura și conceptele noastre, o lume care este pe cale să se schimbe ireversibil.

În vederea combaterii efectelor încălzirii globale asupra biodiversității sunt necesare două tipuri distincte de acțiune: acțiuni pe termen lung, cum ar fi reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și acțiuni pe termen scurt ce au în vedere desemnarea unor rezerve naturale potrivite.

În acest sens un studiu publicat de o echipă de cercetători internaționali la sfârșitul lunii martie, în revista *Frontiere de mediu și ecologie*, a concluzionat că zonele protejate sunt necesare pentru prevenirea pierderii de specii datorate schimbărilor climatice - care determină schimbări în variațiile speciilor.

Aceasta este prima cercetare asupra importanței ariilor protejate în susținerea eforturilor de conservare pentru adaptarea la schimbările climatice ce încearcă să demonstreze că ariile protejate pot fi un instrument eficace pentru prevenirea extincției. "Extincția datorită schimbărilor climatice nu este inevitabilă, această cercetare arată că noile arii protejate pot reduce substanțial riscul întâmpinat de speciile care ne susțin" a afirmat Lee Hannah cercetător și conducător al studiului de la Departamentul de Conservare Internațională.

Ca model pentru studiu au fost folosite trei regiuni care datorită varietății ridicate reprezintă multe din ecosistemele lumii, Mexico - pentru păsări și mamifere și regiuni din vestul Europei și Africa - pentru plante. Modele de distribuție a speciilor au fost utilizate pentru un total de 1695 de specii din cele trei regiuni.

"Încercarea opririi schimbărilor climatice și luarea măsurilor în ce privește impactul care acum este inevitabil trebuie să meargă mână în mână" a precizat Hannah. Nici o strategie de conservare nu poate reuși să facă față la nivelele de schimbare care vor avea loc dacă continuăm la acest ritm al schimbărilor climatice. Studiul realizat de cercetători din Statele Unite, Africa de Sud, Anglia, Spania și Mexic au concluzionat că ariile protejate existente acoperă un număr mare de specii, dar sunt necesare arii protejate adiționale care să acopere toate speciile.

Studiul menționează că ariile protejate existente rămân eficiente în primele stadii ale schimbărilor globale, în timp ce adăugând noi arii protejate sau extinzându-le pe cele curente se va menține protecția speciilor în următoarele decade și secole.

Este știut faptul că conservarea și protecția biodiversității implică costuri ridicate și limitează dezvoltarea economică. Cu toate acestea studiul internațional susține ideea că anticipând necesitatea pentru noi arii protejate și crearea lor rapidă va fi mai puțin costisitoare decât dacă se așteaptă până când impactul schimbărilor climatice va fi semnificativ.

Acum când încălzirea globală este acceptată în unanimitate, este necesară o acuratețe a previziunilor și efectelor și mai multă îngrijorare în ce privește efectele asupra diversității biologice amenințate.